

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 9Co/50/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6123288525
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 08. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Vargová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2024:6123288525.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte v zložení z predsedu senátu JUDr. Jany Vargovej (sudkyne spravodajkyne) a členov senátu JUDr. Jany Kotrčovej a JUDr. Jozefa Šuleka, v spore žalobkyne: Náhradné vozidlo, s. r. o., so sídlom Tolstého 1201/20, Žilina, IČO: 50 496 166, zastúpenej ADVOKÁTI Müller & Dikoš, s. r. o., so sídlom Tolstého 1201/20, Žilina, IČO: 36 864 455, proti žalovanej Wústenrot poisťovňa, a. s., so sídlom Digital Park I, Einsteinova 21, Bratislava, IČO: 31 383 408, zastúpenej SEDLAČKO & PARTNERS, s. r. o., so sídlom Štefánikova 8, Bratislava, IČO: 36 853 186, o zaplatenie 787,18 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č.k. 11C/91/2023-195 zo dňa 5.12.2023, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku II. m e n í tak, že žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobkyni sumu 150,- Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 150,- Eur od 13.06.2022 do zaplatenia, a to v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Žalobkyni s a voči žalovanej p r i z n á v a nárok na náhradu trov prvoinstančného ako aj odvolacieho konania v rozsahu 100%.

Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. zostáva nedotknutý.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Liptovský Mikuláš (ďalej aj „súd prvej inštancie“, prípadne „okresný súd“) odvolaním napadnutým rozsudkom uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 637,18 Eur spolu s 5 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 637,18 Eur od 13. 06. 2022 do zaplatenia, všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku (výrok I. napadnutého rozsudku). Vo zvyšku žalobu zamietol (výrok II. napadnutého rozsudku) a žalobkyni priznal voči žalovanej právo na náhradu trov konania v rozsahu 62 %.

2. Súd prvej inštancie mal zo zmluvy o nájme č. 220/2022 zo dňa 27.04.2022 preukázané, že žalobkyňa v pozícii prenajímateľa prenajala poškodenému A. B. osobný automobil zn. BMW X3 30d, evidenčné číslo C. XXX D. za denné nájmné vo výške 150,- Eur. Zároveň sa dohodli na dobe nájmu od 27. 04. 2022 do 06. 05. 2022. Súčasťou dojednania bol aj poplatok za pristavenie a odobratie vozidla vo výške 30,- Eur. Podľa Protokolu o prenájme náhradného vozidla č. 220/2022 si poškodený vozidlo prevzal dňa 27. 04. 2022 a vozidlo vrátil žalobkyni 06. 05. 2022. Poškodený čestným prehlásením zo dňa 07. 05. 2022 vyhlásil, že mal od žalobkyne zapožičané predmetné náhradné motorové vozidlo, z dôvodu, že jeho vozidlo bolo po poistnej udalosti č. 1532.1565/010-5 zo dňa 01. 04. 2022 v autoservise, až do

doručenia krycieho listu poisťovňou. Zároveň prehlásil, že nemal po dobu opravy vozidla k dispozícii žiadne iné vozidlo a prenájom náhradného vozidla bol pre neho nevyhnutný.

3. Žalobkyňa za prenájom motorového vozidla podľa vyššie označenej zmluvy o nájme vystavila poškodenému dňa 07. 05. 2022 faktúru č. 2562022 splatnú dňa 21. 05. 2022 na sumu 1 530,- Eur. V ten istý deň uzatvorila s poškodeným zmluvu o postúpení pohľadávky, ktorou od neho nadobudla pohľadávku proti žalovanej vo výške 1 530,- Eur. Zmluvné strany sa v čl.5 zmluvy dohodli, že vzájomné nároky, a to úhrada odplaty za postúpenie pohľadávky a úhrada nájomného za náhradné vozidlo, sa podpisom zmluvy započítali, pričom žalobkyňa si bude pohľadávku vymáhať vo vlastnom mene a na vlastný účet. Poškodený oznámil žalovanej postúpenie pohľadávky listom zo dňa 07. 05. 2022 a následne si žalobkyňa u žalovanej listom zo dňa 07. 05. 2022 uplatnila náhradu škody z postúpenej pohľadávky. Úhradou zo dňa 26. 05. 2022 došlo v prospech účtu žalobkyne k plneniu žalovanej vo výške 742,82 Eur.

4. Podľa oznámenia o poistnom plnení zo dňa 26. 05. 2022 žalovaná náklady na prenájom náhradného vozidla nepriznala za jeden deň zapožičania, neuhradila ani poplatok za pristavenie vozidla a započítala aj náklady, ktoré by vznikli používaním vlastného vozidla, v dôsledku čoho určila výšku skutočnej škody 742,82 Eur.

5. Súd prvej inštancie po citácii ust. § 4 ods. 1, ods. 2, § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. a § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka, konštatoval, že právny rámec uplatneného nároku vyplýva z ustanovenia § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z. v spojení s ustanovením § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Považoval za nesporné, že dňa 01. 04. 2022 došlo v Liptovskom Mikuláši k dopravnej nehode, v dôsledku ktorej bolo poškodené osobné motorové vozidlo poškodeného. Škodová udalosť bola spôsobená prevádzkou motorového vozidla zn. Nissan Patrol, evidenčné číslo E. XXX F. poisteného u žalovanej. Nesporné bolo aj to, že v dôsledku tejto dopravnej nehody si poškodený u žalobkyne prenajal náhradné motorové vozidlo, ktoré užíval počas trvania opravy svojho poškodeného vozidla. Spornou bola otázka účelnosti a nutnosti nájmu za celé obdobie nájmu, primeranosť nájomného, zohľadnenie nákladov, ktoré by poškodenému vznikli prevádzkou vlastného vozidla zo strany žalovanej a nakoniec vznik nároku na poplatok za pristavenie a na úroky z omeškania. Pokiaľ ide o vecnú legitímáciu strán sporu, táto namietaná nebola. Aktívna vecná legitímácia žalobkyne bola preukázaná zmluvou o postúpení pohľadávky v spojení s oznámením poškodeného žalovanej o postúpení a pasívna vecná legitímácia žalovanej vyplývala priamo z ustanovenia § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z., podľa ktorej poškodenému uhrádza náhradu škody poisťovateľ, v danom prípade žalovaná.

6. Ďalej súd prvej inštancie konštatoval, že v prípade zodpovednosti za škodu je škodca povinný nahradiť škodu v rozsahu nutne a účelne vynaložených nákladov. Uhradza sa tak skutočná škoda, ktorá spočíva v tom, že poškodený musí vynaložiť vyššie náklady na požičanie veci, ktorá mu má nahradiť vec, ktorá sa stala v dôsledku poškodenia dočasne nepoužiteľnou vecou v porovnaní s nákladmi na použitie poškodenej veci. V predmetnej veci sa zaplacením nájomného zmenšil majetkový stav poškodeného a práve účelné a nevyhnutné nájomné tak predstavuje škodu, za ktorú zodpovedá žalovaná, lebo takto vynaložené náklady majú priamy súvis a sú vyvolané poistnou udalosťou. Nutnosť nájmu náhradného vozidla poškodeným nebola žalovanou žiadnym spôsobom namietaná a preto súd tvrdenie o tom, že v dôsledku škodovej udalosti spôsobenej poistencom žalovanej nemohol poškodený používať svoje motorové vozidlo a na dobu jeho opravy si musel prenajať náhradné vozidlo, mal za nesporné. Nebyť poškodenia vozidla pri dopravnej nehode, poškodený by si nemusel dať vozidlo opraviť, ale mohol ho naďalej nerušene užívať. V takom prípade by nebol nútený prenajať si náhradné vozidlo po dobu opravy jeho vlastného vozidla. Poškodený zároveň vyhlásil, že nájom náhradného vozidla počas tejto doby bol pre neho nevyhnutný z dôvodu že nemal k dispozícii žiadne iné vozidlo. Toto vyhlásenie žalovaná taktiež žiadnym spôsobom nenamietala. Účelnosť nájmu okrem toho vyplýva aj z prejdených kilometrov poškodeného na náhradnom vozidle, keď poškodený prevzal vozidlo pri stave tachometra 85 514 km a odovzdal ho s koncovým stavom 86 372 km. Z tohto je dostatočným spôsobom preukázaná potreba využívania náhradného vozidla počas opravy vozidla poškodeného.

7. Za spornú skutočnosť považoval prvoinštančný súd nevyhnutnosť a účelnosť nákladov vynaložených na nájom náhradného vozidla v období od 05. 05. 2022 do 06. 05. 2022 v nadväznosti na vystavenie faktúry za opravu vozidla autoservisom dňa 05. 05. 2022, kedy podľa tvrdenia žalovanej došlo k ukončeniu opravy vozidla a poškodený mal možnosť si motorové vozidlo prevziať. Z faktúry č. 31221642 zo dňa 05. 05. 2022 vystavenej obchodnou spoločnosťou MD-Bavaria Žilina, s. r. o., súd prvej inštancie zistil, že oprava bola ukončená 05. 05. 2022. Súd prvej inštancie uviedol, že

momentom završenia opravy poškodeného motorového vozidla je toto prevádzkyschopné a týmto dňom je poškodený oprávnený si svoje vozidlo vyzdvihnúť. Toto oprávnenie by nemal iba v prípade, ak by si autoservis podľa ustanovenia § 151s Občianskeho zákonníka uplatnil zádržné právo, čo však v danej veci urobiť nemohol, nakoľko pohľadávka voči poškodenému nebola ku dňu završenia opravy ešte splatná, keďže táto sa podľa faktúry stala splatnou až 19. 05. 2022. Civilné sporové konanie je ovládané zásadou kontradiktórnosti, pričom zo strany žalobkyne nebolo ani len tvrdené, že poškodený by nemohol z akýchkoľvek dôvodov zaplatiť predmetnú faktúru. Na základe uvedeného okresný súd nevidel žiadny dôvod, prečo by malo byť náhradné vozidlo užívané aj po skončení opravy autoservisom. Navyiac, žalobkyňa nepredložila žiadny listinný dôkaz, ktorý by preukazoval akúkoľvek príčinnú súvislosť medzi vystavením krycieho listu a vydaním opraveného vozidla poškodenému. Pre preplatenie doby nájmu od završenia opravy do vystavenia krycieho listu poisťovňou nie je daná príčinná súvislosť medzi poškodením motorového vozidla poškodeného a vznikom škody v podobe uplatňovaného nájomného, nakoľko do príčinnej súvislosti, ktorá bola daná vznikom škodovej udalosti nájomom motorového vozidla vstúpila ďalšia nezávislá skutočnosť, a to neoprávnené zadržanie motorového vozidla autoservisom. Pre konštatovanie o príčinnej súvislosti je totiž nevyhnutné, aby reťazec postupne nastupujúcich príčin a následkov bol vo vzťahu ku vzniku škody natoľko prepojený, že už z pôsobenia prvotnej príčiny možno dôvodne vyvodzovať vecnú súvislosť so vznikom škodlivého následku. V predmetnej veci bola táto nadväznosť prerušená práve bezdôvodným zadržaním vozidla autoservisom. Z uvedených dôvodov okresný súd skonštatoval, že nevyhnutný nájom trval do 05. 05. 2022.

8. Súd prvej inštancie ďalej poznamenal, že výška škody je limitovaná nutnosťou a účelnosťou vynaložených nákladov, čo znamená, že cena nájmu musí byť primeraná. Strany sporu produkovali listinné dôkazy, z ktorých vyplýva, že porovnateľné vozidlá k poškodenému vozidlu zn. BMW X3 30d sa ponúkali za denné nájomné od 84,- Eur (BMW X5) po 200,- Eur (BMW X5). Z judikatúry súdov pritom vyplýva, že poškodený nie je povinný vyhľadávať najnižšiu ponuku nájmu porovnateľného vozidla. Z predložených listinných dôkazov súd prvej inštancie ustálil, že denný nájom vo výške 150,- Eur nebol celkom zjavne neprimeraný. Prvoinštančný súd nakoniec konštatoval, že aj pokiaľ by súd pristúpil k úvahám o priemernej cene nájmu v rozhodnom čase a na danom mieste, z predložených ponúk by dospel k záveru o priemernej cene nájmu 142,- Eur, čo je blízko cene dojednaného nájmu.

9. Okresný súd poukázal na to, že pokiaľ ide o sumu 56,38 Eur, o ktorú žalovaná krátila poistné plnenie z dôvodu nákladov, ktoré by poškodenému vznikli prevádzkou vlastného motorového vozidla, žalobkyňa musí byť kompenzovaná ujma, ktorá jej vznikla z titulu dopravnej nehody za stavu, že žalovaná nepreukázala, že by sa žalobkyňa nepoužívaním svojho vozidla bezdôvodne obohatila. Uplatnenie tzv. zmeny technickej hodnoty by bolo porušením zásady nikoho nepoškodzovať, keďže účelom zákonných ustanovení a súdneho konania je taký postup, aby sa poškodenému jeho právo na náhradu škody, teda poistné plnenie v plnej miere kompenzovalo, čo je v zhode so spravodlivým výkladom zákona. Tým, že sa nepoužívalo motorové vozidlo v dôsledku toho, že bola na ňom vykonávaná oprava, tak sa totiž poškodené vozidlo nezhodnocovalo. Správanie sa poškodeného viedlo k tomu, aby sa obnovil stav vozidla, ktorý by tu bol pred škodovou udalosťou a preto nie je možné od uplatneného poistného plnenia, v rovine nákladov za zapožičanie náhradného vozidla odpočítať zmenu technickej hodnoty vozidla a prevádzkové náklady. Ďalej prvoinštančný súd poukázal na obdobné rozhodnutie Krajského súdu v Žiline rozsudkom zo dňa 25. 09. 2019, sp. zn. 13Cob/26/2019.

10. Okresný súd považoval za opodstatnený náklad predstavujúci poplatok za pristavenie a odobratie vozidla vo výške 30,- Eur, nakoľko ide o poplatok súvisiaci s prenájmom vozidla, ktorý by poškodený nemusel vynaložiť, ak by nedošlo ku škodovej udalosti. Škodca je povinný nahradiť škodu v rozsahu nutne a účelne vynaložených nákladov. Poškodený jednorazový poplatok nesporne uhradil, a tak mu vznikla z titulu tejto úhrady škoda, ktorá bola podľa názoru prvoinštančného súdu jednoznačne krytá poistným plnením. Úvahy o tom, že v prípade poskytovania komplexných služieb pri prenájme vozidiel by mali byť všetky poplatky zahrnuté v platbe za službu, by znamenali to, že pri nájomných vzťahoch by boli vylúčené dojednania o akýchkoľvek poplatkoch a to aj účelných a nevyhnutných a zmluvné strany by mohli dojednať iba výšku nájomného. Z výkladového hľadiska by tak išlo o argument, podľa ktorého by akýkoľvek zmluvne dojednaný poplatok alebo platba bola automaticky vyhodnotená ako neprípustná, a to aj v prípade jeho opodstatnenosti a účelnosti.

11. Ďalej prvoinštančný súd konštatoval, že pokiaľ poisťovňa nesplní svoj záväzok riadne a včas, čiže neposkytne poistné plnenie v celom jeho rozsahu v lehote splatnosti určenej zákonom, dostáva sa do

omeškania, čo znamená právo poškodeného popri poistnom plnení požadovať aj úroky z omeškania, ktorých základ je daný v § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Ustanovenie § 11 ods. 8 zákona č. 381/2001 Z. z. upravuje výlučne následky nesplnenia nepeňažnej povinnosti podľa odseku 6 citovaného zákona, t. j. sankcionuje neskoré prešetrenie a vybavenie poistnej udalosti, avšak nezbavuje poisťovňu povinnosti platiť úroky z omeškania za oneskorené plnenie podľa § 11 ods. 7 zákona č. 381/2001 Z. z. v spojení s § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Výklad, v rámci ktorého by nebolo možné zo strany poškodeného, resp. jeho právneho nástupcu, v prípade uplatnenia si skráteného poistného plnenia priznať v prebiehajúcom sporovom konaní úroky z omeškania, by nezodpovedal zmyslu a účelu zákonných ustanovení zákona č. 381/2001 Z. z. Zmyslom povinného zmluvného poistenia je zabezpečiť poškodenému nahradenie škody, a to v čo najkratšom čase. Nezodpovedá spravodlivému usporiadaniu vzťahov, aby poisťovňa zodpovednosť za svoje nesprávne posúdenie povinnosti poskytnúť poistné plnenie prenášala na poškodeného. Poisťovňa musí znášať následky nesprávneho posúdenia svojej povinnosti, vrátane povinnosti znášať stav, kedy sa v prípade nedôvodne skráteného plnenia dostane do omeškania. Žalobkyňa si uplatnila úroky z omeškania od 13. 06. 2022, čiže odo dňa nasledujúceho po uplynutí lehoty na poskytnutie poistného plnenia. Poisťovňa ukončila šetrenie poistnej udalosti, keď poskytla žalobkyni časť poistného plnenia dňa 26. 05. 2022. Od nasledujúceho dňa 27. 05. 2022 jej začala plynúť 15-dňová lehota na poskytnutie plnenia v zmysle § 11 ods. 7 z. č. 381/2001 Z. z., ktorá uplynula 12. 06. 2022. Ku dňu 13. 06. 2022 predstavovali zákonné úroky z omeškania 5 % ročne.

12. Na základe vyššie uvedeného okresný súd žalobe vyhovel v časti o zaplatenie poistného plnenia vo výške 637,18 Eur a v časti o zaplatenie denného nájomného za deň 06. 05. 2022 vo výške 150,- Eur bola žaloba zamietnutá. O náhrade trov konania okresný súd rozhodol podľa § 255 ods. 2 C.s.p. tak, že žalobkyni voči žalovanej priznal ich náhradu v rozsahu 62%.

13. Proti rozsudku súdu prvej inštancie, a to proti výrokom II. a III., podala žalobkyňa odvolanie z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. e), f) a h) CSP. Žalobkyňa k samotnému zamietnutiu zvyšku uplatneného nároku, keď súd prvej inštancie vyhovel žalobe žalobkyne len v časti uplatneného nároku za dobu trvania nájmu náhradného vozidla do dňa vykonania opravy motorového vozidla poškodeného, a teda nepriznal uplatnený nárok žalobkyne na náhradu nákladov spojených s nájmom náhradného vozidla za jeden kalendárny deň, a to za deň 06.05.2022, namietala, že ide o nesprávny postup súdu prvej inštancie nerešpektujúci samotný účel náhradného motorového vozidla. Poškodený bol dopravnou nehodou zapríčinenou konaním poistenca žalovanej donútený zabezpečiť opravu svojho poškodeného vozidla, počas ktorej ho nemohol užívať obvyklým spôsobom, a to po celú dobu jeho zotrvania v autoservise, čoho dôsledkom bol vznik nákladov na nájom náhradného vozidla, ktoré by nepotreboval, ak by k dopravnej nehode nedošlo. Za účelom krytia nárokov zo zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla je každý držiteľ motorového vozidla povinný uzavrieť poistnú zmluvu podľa zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorá je svojou povahou zmluvou spotrebiteľskou. Účelom zákonných ustanovení o zodpovednosti za škodu obsiahnutých v Občianskom zákonníku, na ne nadväzujúce povinné zmluvné poistenie i účelom súdneho konania má byť taký postup, aby sa poškodenému jeho právo na náhradu škody v plnej miere kompenzovalo, čo je v zhode so spravodlivým výkladom zákona. Opačný prístup je podľa názoru žalobkyne v rozpore s judikatúrou Ústavného súdu Slovenskej republiky, ktorá kladie dôraz pri rozhodovaní všeobecných súdov na princíp riadneho a spravodlivého procesu. Poškodený užíval náhradné motorové vozidlo do dňa 06.05.2022, kedy mu bolo umožnené opätovne užívať jeho opravené motorové vozidlo a kedy bolo z objektívneho hľadiska možné toto zo strany poškodeného prevziať. Predmetný deň pritom nasledoval po dni vykonania opravy, z ktorého ak súd vychádzal, mal ho súčasne považovať za deň, s ktorým bol spojený začiatok plynutia lehoty na prevzatie opraveného motorového vozidla, a teda deň 06.05.2022 bol v tomto prípade dňom, do ktorého oprávnené poškodený užíval náhradné vozidlo v súvislosti s opravou jeho motorového vozidla poškodeného v dôsledku konania poistenca žalovanej a nemožnosťou jeho užívania po dobu jeho zotrvania v autoservise. Vo vzťahu k dôvodnosti a účelnosti trvania nájmu náhradného vozidla a nesprávnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie žalobkyňa poukázala na stotožňujúci sa názor Ústavného súdu Slovenskej republiky s názorom odvolacieho súdu vyslovený v jeho náleze zo dňa 16.02.2023, sp. zn. III. ÚS 602/2022-34, v zmysle ktorého v prípade čiastočnej škody účelnosť nákladov užívaním náhradného vozidla zaniká momentom, keď došlo k ukončeniu opravy havarovaného vozidla, de facto vtedy, keď sa opravené vozidlo dostane do dispozičnej sféry poškodeného na ďalšie používanie. Žalobca považoval závery súdu prvej inštancie za porušujúce zásadu „neminem laedere“ – nikoho nepoškodzovať. Poškodený je momentom vzniku škody nútený komunikovať s poisťovňou, vinníka dopravnej nehody, ktorá si kladie podmienky pre krytie vzniknutej

škody zapríčinené jej poisťovňou, a to v prvom rade určením autorizovaných autoservisov, s ktorými je v zmluvnom vzťahu. Výberom iného autoservisu by poškodený podstupoval značné riziko pri uplatňovaní nároku na náhradu škody voči poisťovni. Výberom autoservisu, ktorý je v zmluvnom vzťahu s poisťovňou sa končí jeho súčinnosť s poisťovňou a túto v plnej miere preberá autorizovaný servis, ktorému je poisťovňa zaviazaná plniť za vykonanie opravy, a to práve doručením krycieho listu. Krycí list predstavuje zabezpečenie úhrady nákladov za vykonanie opravy a protiplnením autoservisu je vydanie opraveného vozidla poškodenému. Zo strany autoservisu tak nejde ani o uplatnenie zádržného práva, ako usudzoval súd prvej inštancie, ktoré vyhodnotil ako neoprávnené, a to dokonca s dopadom na príčinnú súvislosť medzi uplatneným nárokom na náhradu škody a konaním poistenca žalovaného. Vozidlo poškodené by neskončilo v autorizovanom autoservise, nebyť konania poistenca žalovaného a inštrukcií poisťovne. Súd v tejto súvislosti úplne opomenul ust. § 560 OZ, resp. ust. § 326 OZ, o synalagmatickom záväzku, ktoré vylučujú súdom tvrdené neoprávnené konanie autoservisu. Autorizovaný servis neinformuje poškodeného o tom, že bola vystavená faktúra za opravu jeho motorového vozidla, túto zasiela rovno poisťovni a opravené motorové vozidlo vydáva poškodenému doručením krycieho listu od poisťovne. Dobou nájmu náhradného vozidla pre účely priznania nároku na náhradu škody, a teda poskytnutia poistného plnenia, je celá doba zotrvania vozidla poškodeného v autoservise, ak na dĺžku tejto doby nemá žiaden vplyv konanie, či opomenutie, poškodeného. Pokiaľ je doba zotrvania v autoservise podľa názoru poisťovne neprimeraná, nie je dôvod prenášať zodpovednosť na poškodeného, ale je to práve poisťovňa, ktorá má dôsledky vyvodzovať voči autoservisu titulom záväzkového vzťahu uzavretého s ním. Žalobkyňa s poukazom na uvedenú argumentáciu navrhla zmeniť odvolaním napadnutý rozsudok a uložiť žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyni 150,- Eur spolu s 5% ročným úrokom z omeškania od 13.06.2022 do zaplatenia a priznať žalobkyni voči žalovanej náhradu trov konania v rozsahu 100%.

14. Žalovaná vo vyjadrení k odvolaniu navrhla rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť ako vecne správny. Žalovaná sa v celom rozsahu stotožňuje s posúdením nedôvodnosti danej časti nároku súdom prvej inštancie. Ak autoservis vystavil faktúru dňa 5.5.2022, je podľa žalovanej zrejme, že v zmysle § 19 ods. 2 a § 72 ods. 1 písm. a) zákona o DPH bola v totožný deň dodaná aj služba spočívajúca v oprave poškodeného vozidla žalobcu. Dôvod na trvanie prenájmu náhradného motorového vozidla po ukončení opráv poškodeného motorového vozidla (5.5.2022) nebol daný a prenájom náhradného vozidla za deň 6.5.2022 nebol nevyhnutný a opodstatnený. Náklady, ktoré vzniknú mimo opravy poškodeného vozidla nie je možné považovať za účelné, keďže tieto náklady nie sú v príčinnej súvislosti s poškodením vozidla. Čakanie žalobkyne na vystavenie krycieho listu zo strany poisťovne podľa žalovanej nie je objektívny dôvodom na užívanie náhradného vozidla aj po oprave poškodeného vozidla. Poisťovňa má totiž v zmysle § 4 ods. 4 zákona o PZP pri náhrade škody z povinného zmluvného poistenia rovnaké postavenie ako škodca. Od škodcu nie je spravodlivé bez ďalšieho požadovať, aby nahrádzal poškodenému prenájom náhradného motorového vozidla, ktoré naďalej užíva aj po skončení opravy vlastného vozidla, iba z dôvodu čakania na krycí list poisťovne. Uvedené platí o to viac, že v zákone nie je ustanovená povinnosť poisťovne vydať krycí list a ani lehota na vydanie krycieho listu. Ad absurdum by tak mohla škodcovi vzniknúť povinnosť hradiť poškodenému používanie náhradného vozidla celé tri mesiace do skočenia prešetrovania poistnej udalosti (§ 11 ods. 6 zákona o PZP) a eventuálne aj ďalších 15 dní do poskytnutia poistného plnenia (§ 11 ods. 7 zákona o PZP): Dôvod čakania na vystavenie krycieho listu zo strany žalovanej je potom celkom zjavne mimo príčinnú súvislosť medzi škodovou udalosťou a vznikom škody. Podľa žalovanej nikde v zákone nie je ustanovená povinnosť žalovanej vydať krycí list a ani lehota na vydanie krycieho listu. Pripustením argumentácie žalobkyne by poškodený mohol bez ďalšieho používať náhradné vozidlo (za situácie využitia maximálnych zákonných lehôt) celé tri mesiace (lehota na šetrenie podľa § 11 zákona o PZP) a prípadne ešte ďalších 15 dní – lehota na plnenie. Žalovaná vo svojom vyjadrení trvala na tom, že za dôvodný možno v prejednávanej veci považovať nájom iba do dňa ukončenia opravy vozidla, ktorý je totožný s dňom vystavenia faktúry (v danom prípade 5.5.2022). Vzhľadom na prezentované skutočnosti žalovaná žiadala, aby odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil a priznal žalovanému proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

15. Žalobkyňa v odvolacej replike v celom rozsahu trvala na ňou uvedených odvolacích dôvodoch a odvolacom návrhu, pričom konštatovala, že žalovaná v rámci svojho vyjadrenia neprodukovala relevantnú argumentáciu k nim. Žalobkyňa mala za to, že nie je dôvodné skúmať účelnosť a nevyhnutnosť užívania náhradného vozidla nad rámec účelu náhradného vozidla definovaného nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky. Zotrvanie motorového vozidla poškodeného v autoservise je priamym a bezprostredným následkom konania poistenca žalovanej, poškodený nemá žiaden dosah na trvanie opravy motorového vozidla, či na doručenie krycieho listu zo strany poisťovne.

Užívanie opraveného motorového vozidla mu umožňuje autorizovaný autoservis, ktorý je zmluvným partnerom poisťovne (žalovanej), až keď sú mu nahradené náklady spojené s vykonanou opravou motorového vozidla, na ktorých úhradu je zaviazaná poisťovňa. Prevádzkyschopnosť opraveného vozidla poškodeného dňom zavŕšenia jeho opravy nepredstavuje odstránenie príčiny, pre ktorú nemohol poškodený svoje motorové vozidlo užívať - škodová udalosť je sanovaná až ku dňu, kedy poškodený môže svoje opravené motorové vozidlo opäť užívať, a to jeho vydaním zo strany autoservisu. K uvedenému momentu sa stáva ďalšie užívanie náhradného vozidla neučelným. Ak autoservis vydá opravené vozidlo po úhrade nákladov na opravu motorového vozidla, resp. doručení krycieho listu zo strany poisťovne, a žalobca preukáže súdu, kedy poškodený odovzdal poškodené vozidlo autoservisu a kedy mu bolo opravené motorové vozidlo vrátené, ide o unesenie dôkazného bremena zo strany žalobcu na preukázanie účelu náhradného vozidla, a teda nároku na náhradu nákladov spojených s jeho prenájmom. Postup autoservisu, ktorý je zmluvným partnerom poisťovne, pri vykonávaní opravy motorového vozidla a jeho vracaní poškodenému nemožno nijako pričítať poškodenému, ktorý bol objektívne po celú dobu zotrvania jeho motorového vozidla v autoservise vylúčený z užívania svojho motorového vozidla, a to v dôsledku primárnej príčiny, ktorou je vznik škody na jeho motorovom vozidle porušením povinností poistenca poisťovne. Náhrada nákladov spojených s opravou poškodeného vozidla, resp. vystavenie krycieho listu, je povinnosťou poisťovne. Autoservis je zodpovedný za riadne a včasné plnenie svojmu zmluvnému partnerovi, ktorým je poisťovňa. Zodpovednostný vzťah medzi autoservisom a poisťovňou vzniká v dôsledku vzniku nákladov, ktoré poisťovňa musela znášať pre porušenie jeho povinností. Táto zodpovednosť však nevyklučuje vecnú súvislosť medzi pôsobením prvotnej príčiny, a to škodovej udalosti, so vznikom škodového následku, ktorým je vznik nákladov na prenájom náhradného vozidla pre nemožnosť užívania vlastného poškodeného vozidla poškodeným, ktoré sa za účelom vykonania jeho opravy nachádza v autoservise. Ide tak o škodu, ktorá je adekvátnym dôsledkom protiprávneho konania, a to podľa všeobecnej povahy, obvyklého chodu vecí a skúseností. Žalobkyňa zdôraznila, že pokiaľ nie je faktúra servisu za opravu uhradená, poškodený nemôže svoje vozidlo užívať a jeho obmedzenie spôsobené poistnou udalosťou stále trvá. Ukončením nájmu v deň vystavenia faktúry a odovzdaním náhradného vozidla by sa poškodený dostal do situácie, že zostane prakticky bez vozidla až do ukončenia likvidácie. Podľa žalobkyne bolo potrebné považovať za účelnú dobu nájmu náhradného vozidla od momentu, kedy bolo vozidlo prijaté do opravy až do momentu jeho vydania poškodenému, a to za predpokladu, že dobu nájmu úmyselne alebo z nebanlivosti poškodený nepredĺžil svojim úmyselným konaním alebo nebanlivosťou. Čakanie na krycí list tak spadá do sledu udalostí spojených so škodovou udalosťou, ktoré vymedzujú obdobie nároku poškodeného na náhradu nákladov spojených s užívaním náhradného vozidla po dobu vykonávania opravy jeho motorového vozidla.

16. Žalovaná v odvolacej duplike v celom rozsahu zotrvala na svojej argumentácii, ktorú prezentovala vo vyjadrení k odvolaniu. Podľa žalovanej, žalobkyňa v odvolacej replike neuviedla žiadne nové skutočnosti, ku ktorým by sa žalovaná doposiaľ relevantne nevyjadrila, alebo ku ktorým by súd v napadnutom rozsudku nedal adekvátnu odpoveď. Naďalej zotrvala na tom, že súd dospel k legitímnemu záveru o ukončení opravy vozidla, pretože momentom zavŕšenia opravy poškodeného motorového vozidla je toto prevádzkyschopné a týmto dňom je poškodený oprávnený si svoje vozidlo vyzdvihnúť. Súd preto nevidel žiadny dôvod, prečo by malo byť náhradné vozidlo užívané aj po skončení opravy autoservisom. Súd správne rozhodol, ak žalobcovi nepriznal nájom náhradného vozidla za deň 6.5.2022, pretože pre preplatenie doby nájmu od zavŕšenia opravy do vystavenia krycieho listu poisťovňou nie je daná príčinná súvislosť medzi poškodením motorového vozidla poškodeného a vznikom škody v podobe uplatňovaného nájomného. Skutočnosť, že žalobkyňa sa s výsledkom konania subjektívne nestotožňuje, nie je spôsobilé ovplyvniť správnosť záverov súdu prvej inštancie. Žalobkyňa uviedla, že bolo potrebné považovať za účelnú dobu nájmu náhradného vozidla od momentu, kedy bolo vozidlo prijaté do opravy až do momentu jeho vydania poškodenému na základe krycieho listu. Tvrdenie žalobcu argumentačne neobstojí, pretože čakanie na vystavenie krycieho listu zo strany poisťovne nie je objektívnym dôvodom na užívanie náhradného vozidla aj po oprave poškodeného vozidla. K tvrdeniu žalobkyne, že vystavenie krycieho listu je povinnosťou žalovanej, žalovaná uviedla, že zákon neupravuje uvedenú povinnosť žalovanej a neukladá ani lehotu na vydanie krycieho listu. Žalovaná má zákonom stanovenú lehotu iba pre skončenie prešetrenia poistnej udalosti (3 mesiace) resp. ďalších 15 dní do poskytnutia poistného plnenia. Pripustením argumentácie žalobkyne môže dochádzať k absurdnej situácii, kedy by poškodený mohol používať náhradné vozidlo počas uvedených zákonných lehôt. S poukazom na uvedené nie je spravodlivé požadovať od žalovanej, aby nahrádzala poškodenému prenájom náhradného vozidla, ktoré naďalej užíva aj po skončení opravy vlastného vozidla. Žalovaná trvala na tom, že dôvodný nájom náhradného vozidla je iba do dňa ukončenia opravy vozidla, ktorý je totožný s dňom vystavenia faktúry

(5.5.2022). Navyše podľa žalovanej, žalobkyňa doposiaľ netvrdila a ani nepreukázala žiadny relevantný dôvod, pre ktorý bolo náhradné vozidlo používané deň po oprave poškodeného motorového vozidla (napr. zahraničná cesta alebo insolvenca žalobcu).

17. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie, na základe podaného odvolania žalobcu v rozsahu danom § 379 CSP a § 380 CSP a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku II., ktorým súd prvej inštancie žalobu vo zvyšnej časti zamietol podľa § 388 CSP, keďže neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie ani na jeho zrušenie, zmenil tak, že žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 150,- Eur spolu s 5% ročným úrokom z omeškania od 13.06.2022 do zaplatenia a žalobkyňu priznal voči žalovanej právo na náhradu trov (prvostupňového ako aj odvolacieho) konania v rozsahu tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku. Výrok rozsudku súdu prvej inštancie I., keďže nebol napadnutý odvolaním, ponechal nedotknutý.

18. Pokiaľ žalobkyňa v odvolaní namietala, že napadnuté rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci, odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Žalobkyňa konkrétne nesúhlasila so záverom súdu prvej inštancie týkajúcim sa vyhodnotenia podmienok vzniku zodpovednosti za škodu, najmä vo vzťahu k príčinnej súvislosti medzi vylúčením poškodeného (žalobkyne) z užívania jeho motorového vozidla a s tým súvisiacou potrebou vynaloženia nákladov na prenájom náhradného vozidla v čase opravy poškodeného vozidla, keď za rozhodujúcu skutočnosť žalobkyňa považovala to, že ak by klient žalovanej nezavinil dopravnú nehodu, nedošlo by ku škode na vozidle poškodeného a nutnosti opravy v servise, ktorého podmienky bol poškodený povinný akceptovať. V konečnom dôsledku by nebol nutný prenájom náhradného vozidla po dobu, po ktorú bol poškodený (žalobkyňa) vylúčený z užívania predmetu svojho vlastníctva. Z uvedeného dôvodu potom namietala záver súdu prvej inštancie, že nárok bol voči žalovanej uplatnený nedôvodne a nebola daná pasívna vecná legitímácia na strane žalovanej. Zdôraznila, že ona žiadnym spôsobom neprispela k svojvoľnému navýšeniu nákladov za požičanie náhradného motorového vozidla a nie je mu možné jej pričítať faktickú dĺžku trvania doby, počas ktorej bol poškodený bez svojho zavinenia vylúčený z užívania svojho motorového vozidla. Za daných okolností považovala za potrebné prihliadnúť na objektívnu zodpovednosť žalovaného pri refundácii nákladov hrazených z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla.

19. Vo vzťahu k uvedenej odvolacej námietke odvolací súd východiskovo považuje za potrebné vyjadriť sa k samotnému účelu povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla tak, ako ju prezumuje zákon č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj „zákon č. 381/2001 Z. z.“). Účelom uvedeného zákona je poskytnutie právnej ochrany poškodenému škodovými následkami zapríčinenými motorovým vozidlom škodcu. Právnu ochranu poškodeného zákon zabezpečuje jednak tým, že poškodenému priznáva právo na náhradu škody priamo proti poisťovni, s ktorým škodca uzavrel poistnú zmluvu a jednak tým, že v rámci združenia zodpovednostných poisťovní zakladá vznik poistného garančného fondu, z ktorého sa odškodňujú obeť dopravných nehôd, ktorým škodu spôsobilo nepoistené alebo neznáme motorové vozidlo. Účelom povinného zmluvného poistenia je teda zabezpečiť čo najväčšie zmiernenie príkory poškodeného, ktoré mu vznikli v súvislosti so škodovou udalosťou spôsobenou prevádzkovateľom motorového vozidla, a to nielen vo sfére materiálnej ujmy vychádzajúc s ust. § 4 ods. 2 a ods. 3 zákona č. 381/2001 Z. z., ktoré upravuje právo poisteného (škodcu), aby poisťovateľ z poistenia zodpovednosti za neho nahradil poškodenému uplatnené preukázané nároky na náhradu škody, ale aj vo sfére rozsahu ingerencie poškodeného, spočívajúcej vo vykonaní úkonov potrebných na to, aby mu bola nahradená škoda, ktorá mu vznikla následkom škodovej udalosti. Inak povedané, práve inštitút povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má slúžiť na to, aby sa poškodenému čo najviac zjednodušil postup smerujúci k uplatneniu nároku na náhradu škody a k jeho uspokojeniu. V kontexte uvedeného je potom potrebné vnímať aj samotné zabezpečenie náhradného motorového vozidla poškodeným po dobu, po ktorú z dôvodu poškodenia jeho motorového vozidla nemôže toto vozidlo užívať. Ústavný súd SR v náleze sp. zn. III. ÚS 602/2022

zo dňa 16. februára 2023 poukázal na to, že „...Účelom náhradného motorového vozidla je eliminovať škodlivý následok spôsobenej dopravnej nehody, ktorý zasahuje do bežného života poškodeného, až do momentu, keď môže opätovne užívať svoje vlastné motorové vozidlo. V týchto prípadoch výška škody nekorešponduje iba rozsahu zničeného vozidla ale aj primeraným nákladom, ktoré poškodený vynaložil s cieľom eliminovať škodový následok...“. V kontexte uvedeného bolo v prejednávanej spore zásadné zodpovedanie otázky, či poškodenému (právnemu predchodcovi žalobkyne) vzniká nárok na náhradu škody spočívajúcej v nájme náhradného motorového vozidla do vykonania opravy poškodeného motorového vozidla, ktorá bola spôsobená škodcom (poisteným) alebo až do doby, po ktorú poškodený nemohol predmetné motorové vozidlo užívať.

20. Odvolací súd za opodstatnenú dobu prenájmu náhradného vozidla považuje dobu do vybavenia poisťovnej udalosti v rozsahu náhrady nákladov za opravu poškodeného vozidla, pričom táto poisťovná udalosť je v zmysle § 11 ods. 6 a 7 zák. č. 381/2001 Z.z. vybavená skončením šetrenia, oznámenia výšky poisťového plnenia poškodenému a poskytnutím plnenia v zákonom stanovenej lehote.

21. Je odvolaciu súdu známou obchodnou praxou, že autoservis po vykonaní opravy vydá vozidlo (len) až po zaplatení ceny opravy alebo je možné (v prípade platného PZP) požiadať poisťovňu o vydanie krycieho listu, preukazujúceho „prísľub“ poisťovne, že cenu opravy vozidla v konkrétnej výške zaplatí. Odvolací súd nesúhlasí s obranou žalovanej, že uvedené svedčí o neoprávnenom zadržovaní veci autoservisom vo vzťahu k ešte nesplatennej pohľadávke (§ 151s OZ). Uvedené podľa mienky odvolacieho súdu svedčí o danosti tzv. funkčnej synalagmy, v danom type záväzkovo-právnych vzťahov. Je potrebné mať na pamäti, že okrem prípadov, keď vzájomná podmienenosť práv a povinností vyplýva priamo zo zákona (napr. § 457 OZ) ide v občiansko-právnych vzťahoch o vzájomnú podmienenosť plnenia i tam, kde táto vyplýva z dohody účastníkov. Bolo by naivné domnievať sa, že poškodený (v pozícii spotrebiteľa) by bol schopný „vyjednať si“ výnimku z danej obchodnej praxe, t.j. odovzdanie vozidla autoservisom pred úhradou (resp. prísľubom úhrady) ceny opravy. Nemožno ani spravodlivo po poškodenom žiadať, aby si na území SR dohľadával autoservis, ktorý takéto (bežnej obchodnej praxi) zodpovedajúce dojednanie v rámci zmluvného vzťahu neuplatňuje. V tomto smere teda nemožno poškodenému ani pričítať porušenie všeobecnej prevenčnej povinnosti (§ 415 OZ), t.j. povinnosti správať sa tak, aby škoda nevznikla (v danom prípade aby sa škoda nenavýšovala).

22. V prejednávanej spore nebolo preukázané, že by došlo k prerušeniu príčinnej súvislosti medzi spôsobenou dopravnou nehodou a škodou poškodeného (nákladmi za nájom náhradného vozidla v období od jeho zapožičania do doručenia krycieho listu) inou „škodovou udalosťou“, ktorú by bolo možné pričítať úmyselnému či nedbanlivostnému konaniu poškodeného či tretieho subjektu (napr. servisu). Iná by bola situácia, ak by poškodený užíval náhradné vozidlo aj po doručení krycieho listu (prerušenie príčinnej súvislosti porušením všeobecnej prevenčnej povinnosti poškodeného správať sa tak, aby škoda nevznikla/škoda sa nenavýšovala) alebo ak by servis zadržoval vozidlo po uhradení ceny opravy, resp. doručení krycieho listu (prerušenie príčinnej súvislosti neoprávneným konaním servisu) atď. Záverom je potrebné akcentovať, že žalovaná nenavrhla pred súdom prvej inštancie vykonať žiaden dôkaz, ktorý by bol spôsobilý preukázať prerušenie príčinnej súvislosti medzi dopravnou nehodou a uplatňovanou škodou.

23. Napokon pre úplnosť odvolací súd dodáva, že uvedený záver zodpovedá i teórii tzv. adekvátnej príčinnej súvislosti. Podľa teórie adekvátnej príčinnej súvislosti je škoda v konkrétnom prípade spôsobená protiprávnym úkonom alebo zákonom kvalifikovanou škodovou udalosťou vtedy, ak protiprávny úkon (kvalifikovaná udalosť) je nielen podmienkou vzniku určitej škody, ale má zároveň podľa obvyklého (prirodzeného) chodu veci i podľa všeobecnej skúsenosti spravidla za následok spôsobenie tejto škody. Vylúčené sú preto také atypické následky konania škodcu, ktoré sú z hľadiska škodovej udalosti pre vzniknutý následok podľa všeobecných životných skúseností ľahostajné a ktoré sa podieľali na vzniku škody iba prostredníctvom nezvyčajného reťazenia okolností. Škodca teda zodpovedá iba za „adekvátne“ spôsobenie škody, teda za všetky negatívne následky svojho konania, s ktorými sa vo všeobecnosti a podľa normálneho priebehu veci mohlo a malo počítať. V danom prípade mohol škodca počítať s tým, že negatívnym dôsledkom jeho konania bude nielen škoda na vozidle ale aj náklady za prenájom náhradného vozidla, ktoré vzniknú poškodenému, a to v rozsahu primeraného typu vozidla, miesta a času jeho zapožičania a podmienkam zodpovedajúcim obchodnej praxi v danom sektore podnikania. Škoda (t.j. aj nájom náhradného vozidla od jeho opravy do úhrady ceny opravy,

resp. doručenia krycieho listu) bola pre škodcu za daných pomerov (všeobecne zaužívanej obchodnej praxe servisov) predvídateľná.

24. Pokiaľ ide o poukaz žalovanej na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 27.4.2023 sp. zn. 1Cob/71/2021, rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 30.4.2020 sp. zn. 4Cob/78/2019 a rozsudok Mestského súdu Bratislava III zo dňa 10.2.2023 sp. zn. 25Cb/28/2022, a závery v nich uvedené, odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že odklon od uvedených záverov je zdôvodnený neskorším Nálezom Ústavného súdu SR č.k. III. ÚS 602/2022-34 zo dňa 16.2.2023, v ktorom sa ústavný súd priklonil k záveru o potrebe považovať náklady za nájom náhradného vozidla za účelne vynaložené až do momentu, kedy sa opravené vozidlo dostane do dispozičnej sféry poškodeného na ďalšie použitie. Ústavný súd na podporu svojich záverov v danej veci v bode 23. nálezu uviedol: „Doba nájmu, za ktorú možno žiadať náhradu sa spravuje podľa doby nevyhnutnej opravy alebo obstarania náhrady. Do doby nájmu treba započítať napr. dobu vystavenia posudku o škode a čas komunikácie s poisťovňou škodcu, nevyhnutnú dobu čakania na termín opravy, primeranú lehotu na rozhodnutie o tom, či sa škoda nahradí opravou alebo obstaraním nového vozidla. Aké časové obdobia sú primerané, závisí od okolností jednotlivého prípadu. Ak poškodený preukázateľne nemá prostriedky na financovanie kúpy náhradného auta alebo jeho opravy, treba dobu nájmu priznať až po výplatu náhrady za spôsobenú škodu“.

25. Odvolací súd na margo otázky solventnosti poškodeného a jeho schopnosti uhradiť cenu opravy, nečakajúc na doručenie krycieho listu, považuje za potrebné uviesť, že cena opravy v prejednávanej veci predstavovala sumu 4.371,92 Eur. Nie je možné dôvodne predpokladať, že ide o sumu finančných prostriedkov, ktoré sú poškodenému bežne dostupné (v hotovosti, resp. na bežnom účte a pod.) a mohol by takouto sumou voľne disponovať – uhradiť cenu opravy, nečakajúc na pomoc poisťovne, bez toho, aby obmedzil uspokojovanie svojich bežných potrieb. Napokon, pokiaľ by aj poškodený disponoval určitou disponibilnou finančnou rezervou, na účely krytia nahodilých udalostí, nemožno podľa mienky odvolacieho súdu spravodlivo žiadať, aby táto bola použitá poškodeným práve na (hoc dočasné) prekrytie nákladov škody škodovej udalosti zavinennej tretím subjektom. Iná by bola situácia, ak by poškodený bol natoľko solventný, že by nebol „odkázaný“ na vystavenie krycieho listu poisťovňou a kedy by úhrada i tak vysokej ceny opravy nijak neobmedzovala poškodeného v bežnom fungovaní. V konaní však nebolo žalovanou tvrdené a preukázané a ani inak nevyšlo najavo, že poškodený s ohľadom na svoje majetkové a finančné pomery bol schopný bezproblémovej úhrady ceny opravy z vlastných zdrojov.

26. Pri posudzovaní účelnosti nájmu motorového vozidla aj v kontexte celkovej dĺžky tohto nájmu je potrebné vychádzať predovšetkým zo skúmania reálnej možnosti poškodeného užívať svoje motorové vozidlo. Z dôkazov vykonaných súdom prvej inštancie plynie, že motorové vozidlo poškodeného bolo v servise od 27.04.2022 do 06.05.2022, kedy po doručení krycieho listu bolo servisom žalobcovi vrátené. Z vykonaného dokazovania nevyplývalo, že by príčinná súvislosť medzi škodovou udalosťou (dopravnou nehodou) a škodou bola prerušená, a preto celú uvedenú dobu možno považovať za dobu, po ktorú boli náklady – nájom náhradného vozidla vynaložené účelne.

27. Nad rámec potrebného odôvodnenia, odvolací súd uvádza, že jeho závery nachádzajú v určitej miere oporu aj v existujúcich inštitútoch súkromného práva, a to zádržnom práve, ako je prezumované v § 151s Občianskeho zákonníka. Zádržné právo vzniká na základe jednostranného právneho úkonu zadržiateľa (veriteľa), ktorým je faktické zadržanie veci. Predpokladom na realizáciu jednostranného právneho úkonu je existencia splatnej peňažnej pohľadávky veriteľa voči dlžníkovi, ako aj to, že huteľná vec, ktorá má byť zadržaná, je v reálnej dispozícii veriteľa, t. j. veriteľ má nad ňou faktickú moc. Zádržné právo je potom inštitútom, ktorý sa často využíva napríklad pri zmluve o úschove, zmluve o dielo, ale aj pri uplatnení nároku zo zodpovednosti za vady a podobne. V kontexte vyššie uvedeného je potrebné podľa názoru odvolacieho súdu nahliadať na proces odškodňovania škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla tak, ako ho prezumuje zákon č. 381/2001 Z. z., čo sa v reálnom živote prejavuje napríklad v tom, že poškodený si dá vykonať opravu svojho motorového vozidla v zmluvnom/partnerskom servise poisťovateľa škodcu, a že splnomocní príslušný servis na zastupovanie voči poisťovateľovi škodcu, čoho reálnym odzrkadlením je práve to, že zmluvný servis nezaslala faktúru, ktorou vyúčtuje cenu opravy priamo poškodenému ako objednávateľovi opravy, ale priamo poisťovateľovi škodcu, a tento následne vykoná úhradu. Napriek tomu, že žalovaná sa v prejednávanom spore snaží navodiť dojem, že ona nijakým spôsobom nezasahuje do realizácie práv a povinností, ktoré sú obsahom právneho vzťahu založeného zmluvou o dielo medzi poškodeným a zmluvným servisom, jeho ingerencia (daná spoluprácou so zmluvným servisom na báze likvidovania škody vzniknutej prevádzkou motorového vozidla) je týmto jednoznačne daná. V tejto súvislosti je

potrebné si uvedomiť rozdielnosť postavenia žalovanej (ako poisťovateľa škodcu), ktorého si poškodený sám neurčuje, nakoľko povinnosti žalovanej vznikajú v dôsledku škodovej udalosti zavinenej škodcom (poisteným), a ktorý tým vstupuje do vzťahu s vymedzeným rozsahom práv a povinností s poškodeným „nútene“ v dôsledku vzniku poistnej udalosti (tak ako ich prezumuje zákon č. 381/2001 Z.z.) a postavenia autoservisu, ktorý vstupuje do vzťahu s poškodeným na (dobrovoľnom) zmluvnom základe (na základe voľby poškodeného), ktorý je výsledkom kontraktáčného procesu s určitým obsahom.

28. V kontexte uvedeného by potom úvaha, ktorá by rozlišovala dôvodnosť (príp. rozsah) nároku na náhradu škody súvisiacej s nájmom náhradného motorového vozidla poškodeným aj vo vzťahu k dĺžke doby medzi ukončením opravy motorového vozidla poškodeného a vydaním krycieho listu/vykonaním úhrady zo strany poisťovne výlučne v závislosti od toho, či by bol príslušný autoservis oprávnený uplatniť voči poškodenému zádržné právo, vyznela nesytematicky, nakoľko dôvodnosť nároku by bola podmienená tým, aké zmluvné podmienky by si poškodený v rámci kontraktáčného procesu s autoservisom vyjednal. Akceptujúc výklad žalovanej by si potom poškodený „musel“ dojednať so servisom také zmluvné podmienky, ktoré by ukladali servisovi povinnosť vydať mu motorové vozidlo po oprave aj bez zaplatenia ceny opravy/vydania krycieho listu (uvedený výklad by potom napr. de facto vylučoval možnosť uplatnenia zádržného práva zo strany servisu), čo by servis pri uzatváraní zmluvy o oprave nebol povinný akceptovať, a prípadné nevyjednanie takých podmienok opravy zo strany poškodeného, s ktorými by poisťovateľ škodcu súhlasil, by potenciálne viedlo k ďalším sporom medzi poškodeným a poisťovateľom, týkajúcim sa námietok voči voľbe toho ktorého servisu zo strany poškodeného a poškodený by sa stal do určitej miery „rukojemníkom“ poisťovateľa škodcu na strane jednej a servisu na strane druhej. V kontexte uvedenej (všeobecnej) úvahy je potom potrebné o to viac nahliadať na prípady, kedy si poškodený dá opraviť motorové vozidlo v partnerskom servise poisťovateľa škodcu (tak ako to bolo aj v prejednávanej príhode). Odvolací súd má za to, že práve „partnerský“ vzťah poisťovateľa škodcu a servisu, ktorého reálnym vyjadrením (okrem iného) je aj vydanie krycieho listu „zmluvnou/partnerskou poisťovňou“, má byť tou skutočnosťou, ktorá poskytne zhotoviteľovi - partnerskému autoservisu poisťovateľa škodcu dostatočnú garanciu na to, aby vydal poškodenému jeho opravené motorové vozidlo, a tým sa v konečnom dôsledku vo vzťahu k poškodenému skrátila nevyhnutná doba, po ktorú bude z jeho strany potrebné užívanie náhradného vozidla. Z uvedeného potom možno jednoznačne vyvodiť záujem poisťovateľa škodcu (ak nevzniknú dôvodné pochybnosti o rozsahu škody) bezodkladne vydať krycí list, príp. partnerskému servisu škodu uhradiť, aby tým nedochádzalo k ďalšiemu vzniku škody z dôvodu nájmu náhradného vozidla zo strany poškodeného, príp. v rámci spolupráce s partnerským servisom vyjednať také podmienky, na základe ktorých by zmluvný servis vydal vozidlo poškodenému ihneď po vykonaní opravy. Argumentácia žalovanej v intenciách uvedeného vyznieva jednostranne a nereflektuje na skutočnosť, že servis je (vo všeobecnosti) oprávnený či už na zmluvnom základe, resp. ex lege, oprávnený zadržať motorové vozidlo do vykonania úhrady opravy. Odvolací súd potom v základe nevidí dôvod, aby zo strany zmluvnej poisťovne nedošlo k nahradeniu dodatočných nákladov spojených s nájmom náhradného vozidla poškodenému partnerským servisom až do úhrady náhrady škody, príp. vydania krycieho listu.

29. Vychádzajúc z vyššie uvedeného podľa názoru odvolacieho súdu je potom existencia príčinnej súvislosti medzi škodovou (poistnou) udalosťou (dopravnou nehodou zo dňa 01.04.2022) a vznikom súvisiacej škody, spočívajúcej v nájmomnom za prenájom náhradného motorového vozidla až do úhrady vykonanej zo strany žalovanej, daná. V kontexte uvedeného záveru sa potom odvolací súd nestotožnil so záverom súdu prvej inštancie o nedostatku pasívnej vecnej legitímácie na strane žalovanej z dôvodu neexistencie príčinnej súvislosti medzi protiprávnym konaním škodcu a vznikom škody vo výške nájmomného za obdobie od opravy motorového vozidla poškodeného do úhrady ceny opravy. Podľa názoru odvolacieho súdu takýto výklad zodpovedá účelu zákona č. 381/2001 Z. z., ktorým je dosiahnutie čo najväčšieho zmiernenia následkov vzniknutých poškodenému v súvislosti s prevádzkou motorového vozidla tak v materiálnej, ako aj imateriálnej sfére. Naopak, práve záver súdu prvej inštancie spočívajúci v rozlišovaní jednotlivých zložiek nárokov na náhradu škody poškodeného a s tým súvisiacu potrebu rôznej „kontraktáčnej“ aktivity zo strany poškodeného, odvolací súd nepovažuje za súladný s primárnym účelom povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla.

30. Na základe uvedeného dospel odvolací súd k záveru o zmene rozsudku súdu prvej inštancie vo výroku II., ktorým súd žalobu vo zvyšku zamietol tak, že žalobkyni priznal voči žalovanej nárok na

zaplatenie sumy 150,- Eur titulom škody, ktorá vznikla poškodenému (právnemu predchodcovi žalobcu) z dôvodu nájomného za obdobie od 05.05.2022 do 06.05.2022.

31. Odvolací súd súčasne posúdil ako dôvodnú žalobu v časti, v ktorej sa žalobca domáhal zaplataenia úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 150,- Eur od 13.06.2022 do zaplataenia, keď v intenciách § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Zb., s tým, že omeškanie stanovil v zmysle ust. § 11 ods. 8 a § 11 ods. 6 písm. a) zákona č. 381/2001 Z. z. dňom nasledujúcim po uplynutí 15-dňovej lehoty od ukončenia šetrenia poisťnej udalosti. Keďže k ukončeniu šetrenia došlo dňa 26. 05. 2022, posúdil odvolací súd žalobkyňou uplatnený nárok na úroky z omeškania ako dôvodný.

32. O nároku na náhradu trov konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 262 ods. 1 v spojení s ust. § 255 ods. 1 a 2 CSP, § 256 ods. 1 CSP a § 396 ods. 1 a 2 CSP tak, že priznal žalobkyňi, ktorá mala vo veci plný úspech voči žalovanej, ktorá bola v konaní neúspešná, právo na náhradu trov konania v celom rozsahu. Podľa ust. § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením.

33. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v senáte v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

(§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)